

مقابله پارلمان اردن با طرح گازی رژیم صهیونیستی

«عاطف الطراونه» رئیس مجلس نمایندگان اردن از کمیته حقوقی خواست تا طرح مربوط به لغو توافقنامه گازی رژیم صهیونیستی را جزو طرح‌های فوریتی قرار دهد. بنا بر گزارش وبگاه «عربی ۲۱»، کمیته حقوقی پارلمان اردن در حال تهیه پیش‌نویس قانون مربوط به لغو توافقنامه گازی امضا شده با رژیم صهیونیستی است. ۵۸ نماینده پارلمان از مجموع ۱۳۰ نماینده یادداشتی را در این باره امضا کردند.

گزارش «وطن امروز» از آخرین تلاش‌های عربستان برای تشکیل نیروی نظامی مشترک عربی

آرزوهای نظامی صدامک

گروه بین‌الملل: صبح دیروز رسانه‌های خبری از خیز بلند عربستان سعودی برای تحقق رویای ایجاد مرکز فرماندهی واحد نظامی شورای همکاری خلیج‌فارس خبر دادند.

بر اساس گزارش روسیا‌لیوم به نقل از منابع آگاه، توافقنامه‌ای توسط فیصل بن فرحان بن عبدالله، وزیر خارجه عربستان و عبداللطیف الزیانی دبیر کل شورای همکاری خلیج‌فارس برای ایجاد مرکز فرماندهی واحد نظامی این ششورا امضا شده است.

در همین ارتباط عبدالسلوی، فرماندهی واحد نظامی شورای همکاری خلیج‌فارس گفته که آرزوی اعضای شورای همکاری خلیج‌فارس ایجاد نیروی نظامی مشترک هوایی، دریایی و زمینی و پدافند هوایی است و گام نخست ایجاد مرکز فرماندهی مشترک در ریاض بود. شورای همکاری خلیج‌فارس در سال ۱۹۸۲ نیز یک نیروی زمینی مشترک تأسیس کرد. در نشستی که این شورا در ماه دسامبر سال ۲۰۱۳ برگزار کرد، قرار شد ساختار فرماندهی مشترک برای این نیروی زمینی مشترک در نظر گرفته شود. تنها استفاده نیروهای مشترک نظامی عربی در سال‌های گذشته سر کوب گسترده مردم بحرین در جریان اعتراضات مردمی سال ۲۰۱۱ میلادی و پس از آن بود. در جریان اشغال کویت توسط صدام هم اعضای این مجموعه عملاً تماشاجی

بلندپروازی‌های محمد بن‌سلمان، ولیعهد سعودی

در سال‌های اخیر هزینه گزافی را روی دست این کشور گذاشته است. صرف‌نظر از اهداف بدون برنامه منسجم مثل ۲۰۲۰، رویکرد او در قبال منطقه سبب شده این کشور بیشتر دچار سردرگمی در سیاست خارجی باشد. این اقدامات در کنار رفتارهای ضد حقوق بشری مثل قتل فیجع جمال خاشقچی عملاً دست آل سعود را در ایجاد ائتلاف‌های فراگیر فرمانقمطای به نفع خود بسته نگه داشته است. از این رو در رویکردی متفاوت، قصد دارد ائتلاف‌سازی را از داخل شورای همکاری خلیج‌فارس آغاز کند و با فرماندهی نظامی در قالب این ائتلاف‌ها آبروی از دست رفته خود را مجدداً باز یابد. اصرار این کشور بر تأسیس مرکز فرماندهی واحد نظامی شورای همکاری خلیج‌فارس نیز در همین چارچوب قابل تحلیل است. اما اینکه آیا آنها به لحاظ نظامی و سیاسی قادر خواهند بود به این رویا جامه عمل بپوشانند موضوعی است که از نظر تحلیلگران مسائل خاورمیانه دور از ذهن است؛دیدگاهی که حسین آجرلو، کارشناس مسائل خاورمیانه نیز آن را تأیید می‌کند.

■ **هدف عربستان از ایجاد مرکز فرماندهی مشترک در ریاض چیست؟** اگر این اقدام را گامی در جهت تشکیل ناتوی عربی قلمداد کنیم، آیا عربستان در منافع فعلی خواهد توانست رهبری این سازمان را بر عهد بگیرد؟ مباحث مربوط به تشکیل ناتوی عربی یا ارتش عربی مشترک عمری بیشتر از ۲ دهه دارد. برخی اعضای این سازمان سال‌هاست در رویای تحقق این نیروی نظامی هستند اما هدف عربستان از تأسیس مرکز فرماندهی این نیرو در خاک خود، از ۲ نظر قابل تحلیل است؛اول اینکه تأسیس این نیروی نظامی در

گزارش «وطن امروز» از آخرین تلاش‌های عربستان برای تشکیل نیروی نظامی مشترک عربی

[چرا عربستان نمی‌تواند؟]

عربستان سعودی در سال‌های گذشته میلیارد‌ها دلار از آمریکا تسلیحات نظامی خریداری کرده است. تنها در سفر سال ۱۳۹۶ ترامپ به عربستان، قرارداد خرید ۱۱۰ میلیارد دلار تسلیحات نظامی امضا شد که رقیمی بی‌سابقه بود. هدف عربستان از این خریدها تبدیل ریاض به قدرت اول منطقه بوده‌است. به‌طور خاص ۲ اتفاق در سال‌های گذشته عربستان را از تکاپو انداخته و سبب تمسخر حکام ریاض در دنیا شده است؛ اولین اتفاق جنگ یمن بود که بن‌سلمان با وجود وعده سر کوب مقاومت یمن طرف یک هفته، سال‌هاست در باتلاق آن گرفتار شده است. عربستان در این جنگ میلیارد‌ها دلار هزینه کرده و صدها هزار یمنی را به شهادت رسانده اما هنوز آن یک هفته‌ای که بن‌سلمان قولش را داده بود، تمام نشده است. دومین آزمون که سعودی‌ها قدرت خود را در آن آزمودند، ماجرای جنگ اقتصادی با قطر بود که با وجود تحریم گسترده قطر توسط اعراب حاشیه خلیج‌فارس، قطری‌ها با ۲ عامل کمک ایران و جنگ رسانه‌ای خود توانستند از این مهلکه جان سالم به در برند. این ماجرا به کشورهای عربی نشان داد عربستان شریک قابل اعتمادی برای آنها نیست و در بزنگاه‌ها هر چه بخواهد می‌کند.

ارتش صدام شد و در نهایت بعد از ورود آمریکایی‌ها به میدان عملیات، کویت آزاد شد اما آنچه باقی ماند بی‌تعمدی و ترس کشورهای عربی از اقدام در روز مبدا بود.

میدان بودند و رهبران عربی از ترس صدام حتی جرات انتقاد هم نداشتند و کویت با وجود دارا بودن تجهیزات گسترده نظامی و هواپیماهای پیشرفته نظامی در کمتر از چند ساعت تسلیم

حسین آجرلو، کارشناس مسائل غرب آسیا در گفت‌وگو با «وطن امروز»:

ناتوی عربی به دنبال راضی‌نگه داشتن آمریکاست

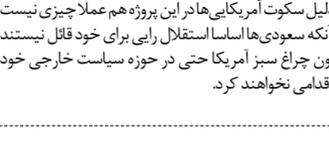
جنگ با عربستان فشارها علیه این کشور را دو چندان کرده است. الان موضوعی که در آمریکا در رسانه‌ها و برخی اندیشکده‌ها مطرح می‌شود، این است که آیا دولت عربستان ارزش آن را دارد که نظامیان آمریکا برای آن خون بدهند؟ از این رو عربستان با ایجاد این مرکز فرماندهی در خاک خود، تلاش دارد خود را در ایجاد یک نیروی نظامی واحد مصمم نشان دهد. نکته بعد اینکه این اقدام بیشتر از آنکه در این مقطع جنبه عملیاتی داشته باشد، اقدامی نمادین و در راستای سیاست‌های منطقه‌ای عربستان به منظور همراه‌سازی آمریکاست.

■ **منظور شما از همراه‌سازی آمریکا در سیاست‌های منطقه‌ای عربستان چیست؟**

پس از اتفاق‌هایی که طی یک سال گذشته در ارتباط با عربستان و آمریکا رخ داد، روابط ۲ کشور به‌رغم حمایت همه‌جانبه ترامپ از عربستان تحت تاثیر این تحولات تا حدی کاهش پیدا کرد. پرونده ترور خاشقچی و اخیراً حمله افسر نیروی هوایی عربستان به نظامیان آمریکایی در فلوریدا سبب شده خاطرات ۱۱ سپتامبر مجدداً در افکار عمومی آمریکا زنده شود و نهادهای داخلی در این کشور از جمله دموکرات‌های مجلس نمایندگان، از دولت جو بایدن انتقاد کردند و روابط با عربستان تجدیدنظر نگاه می‌کنند. در کنار این مسائل، گزارش‌های سازمان‌ملل درباره تلفات و آسیب‌های حقوق بشری وارده به مردم یمن در جریان

روای تشکیل مرکز فرماندهی واحد نظامی شورای همکاری خلیج‌فارس پیش از آنکه آرزوی کشورهای حاشیه خلیج‌فارس باشد رویای سعودی‌هاست که تا قبل از روی کار آمدن سلمان افغان و خیزان پیگیری می‌شد اما حالا بن‌سلمان با آرزوی فرماندهی این مجموعه نظامی، با قدرت بیشتری آن را پیگیری می‌کند. وی در این مسیر از حمایت گسترده آمریکایی‌ها هم برخوردار است. آنچه دقیقاً در ذهن بن‌سلمان است ایفای نقشی مشابه آمریکا در ناتو است. نکته اما اینجاست که وی در تحقق این رویا مشکلات جدی‌تری هم دارد و برخی دیگر از کشورهای عربی که آنها نیز همچون عربستان، متحد آمریکا هستند، اساساً نیازی به این مجموعه نظامی آن هم با فرماندهی عربستان احساس نمی‌کنند.از سوی دیگر منافع ملی کشورهای عضو شورای همکاری خلیج‌فارس در بسیاری از حوزه‌ها با هم متفاوت است و اساساً مشترک نیست. اگر ناتو روزگاری با هدف مقابله با کمونیسم شکل گرفت، همه کشورهای اروپایی از شوروی احساس خطر می‌کردند اما جز عربستان و بحرین، سایر کشورهای منطقه اساساً اعتقادی به خطر ایران ندارند و قائل به رقابت‌های منطقه‌ای با تهران هستند و نه بیشتر. عربستان سعودی در چند سال اخیر با ایران هراسی گسترده تلاش کرده دلیل تأسیس این مجموعه نظامی مشترک عربی را توجیه کند اما واقعیت اینکه ۲ کشور عمان و قطر به عنوان ۲ عضو مهم شورای همکاری خلیج‌فارس برخلاف عربستان، اساساً تبه‌بیدی از سوی ایران برای خود متصور نیستند و بزرگ‌نمایی خطر ایران از سوی سعودی‌ها را صرفاً برای استیلای نظامی آنها در منطقه می‌دانند. درباره محل مقر فرماندهی نظامی از سال‌ها پیش بحث‌های جدی در سطح فرماندهان نظامی و سیاسی کشورهای شورای همکاری خلیج‌فارس در حال انجام بوده است. مقر شورای دریایی این مجموعه را در بحرین قرار دادند تا به واسطه حضور ناوگان پنجم آمریکا در آنجا بتوانند از حمایت‌های ویژه آنها هم برخوردار شوند. عربستان اما در نهایت از موضوع استقرار مرکز فرماندهی این نیرو در خاک خود کوتاه نیامد. به باور تحلیلگران در صورت تحقق این موضوع، نیروهای عربی عملاً در خدمت عربستان و به عنوان بخشی از نیروهای نظامی این کشور عمل خواهند کرد. به عبارت دیگر این نیرو قرار نیست منافع کشورهای عضو شورای همکاری خلیج‌فارس را در حوزه نظامی تأمین کند بلکه برعکس قرار است هرچا سعودی‌ها صلاح دیدند وارد عمل شوند. نکته مهم دیگر اینکه اعضای عضو این مجموعه نظامی باید هزینه‌های آن را هم متحمل شوند و به عبارت دیگر عضویت در این مجموعه نظامی رایگان نیست. طبیعی است کشورهای عربی که تمایل به شرکت در این جمع دارند هم هزینه عضویت را خواهند پرداخت و هم به احتمال فراوان از منافع آن برخوردار نخواهند شد.

دلیل سکوت آمریکایی‌ها در این پروژه هم عملاً چیزی نیست جز آنکه سعودی‌ها اساساً استقلال رایبی برای خود قائل نیستند و بدون چراغ سبز آمریکا حتی در حوزه سیاست خارجی خود هم اقدامی نخواهند کرد.

منطقی نیست که وارد یک جنگ دیگر شوند. این رویکرد از دوره اوپاما شکل گرفته و در دوره ترامپ هم ادامه خواهد داشت. علاوه بر این ترامپ در سال منتهی به انتخابات به هیچ عنوان نمی‌خواهد آمریکا را درگیر جنگ کند، چرا که او با شعارهای ضدجنگ وطرح‌مسائلی مثل خروج نیروهای آمریکا از افغانستان توانست رأی قشری از جامعه را که مخالف جنگ بودند جلب کند. از این رو حداقل در یک سال پیش‌رو سعی دارد فضا را کنترل کند. البته این موضوع برای او هم نباید از نظر دور داشت که تحولات در غرب آسیا و خلیج‌فارس رخدادمحور است اما تلاش آمریکا و دولت آن در یک سال آینده این است که رخداد تنش آفرینی در این منطقه بروز نیابد.

■ **مشخصاً بن‌سلمان و مقامات عربستان نیز نسبت به این موضوع اطلاع دارند؛ با این حساب استراتژی عربستان در سطح منطقه در این مدت چه خواهد بود؟**

عربستان از دوره قبل از ملک سلیمان راهبرد خود را بر پایه ائتلاف‌سازی با تأکید بر قدرت‌های فرمانقمطای قرار داده است اما از زمانی که بن‌سلمان امور عربستان را عهدهدار شد، سعودی‌ها با ادامه راهبرد سابق، نیم‌نگاهی به ائتلاف‌سازی منطقه‌ای داشت‌ه‌اند. نمونه آن نیز ائتلاف در جنگ یمن، ائتلاف مبارزه با داعش و ائتلاف‌سازی در تحریم قطر بود. آنها با این حربه تلاش دارند تبعات ناشی از عدم توجه آمریکا به آنها را پوشش دهند، ضمن اینکه بعد از همراهی نکردن قطر با سیاست‌های عربستان، همکاری‌های دفاعی مشترک که در قالب سامانه‌های دفاعی شکل گرفته بود متوقف شد و همین امر هم سعودی‌ها را در برابر حملات از شمال و جنوب آسیه‌پذیر کرد و نتیجه آن آسیب‌پذیری آنها در جریان حمله به آرامکو بود. از این جهت آنها تلاش کردند ائتلاف نظامی جدیدی راه بیندازند ولی واقعیت امر نشان داد این ائتلاف‌ها قدرت چندانی برای مقابله با بحران‌های منطقه ندارد و در جنگ یمن نیز شکست خوردند.

دور دنیا

نخست‌وزیر هند تسلیم شد

نارندرا امودی، نخست‌وزیر هند در جریان سخنرانی خود در دهلی نو اعلام کرد مسلمانان هند نباید هیچ تکرانی‌ای درباره اصلاح قانون شهروندی و طرح ثبت‌نام شهروندی این کشور داشته باشند و احزاب سیاسی مخالف در حال انتشار اخبار کذب و شایعه در این‌باره هستند. نخست‌وزیر هند افزود: تعدادی از احزاب سیاسی در حال انتشار انواع شایعات هستند و احساسات مردم را علیه اصلاح قانون شهروندی برمی‌انگیزند و مسلمان‌ها به گمراهی کشیده می‌شوند. من همیشه اعلام کرده‌ام هیچ کس و هیچ چیز مانع طرح‌های توسعه‌ای نخواهد شد. وی تأکید کرد: مسلمانان هند به هیچ‌وجه نباید نگران باشند.اصلاح قانون شهروندی و طرح ثبت‌نام شهروندی شامل مسلمانان هند نمی‌شود و اخبار منتشر شده در این‌باره دروغ است. در جریان اعتراضات اخیر علیه قانون اعطای شهروندی که از ایالت آسام واقع در شمال شرق هند آغاز شد و به شهرهای بزرگ این کشور گسترش یافت، تاکنون ۱۷ معترض کشته و صدها نفر دیگر زخمی و بازداشت شده‌اند.

پاسخ سوریه

به حمله رژیم صهیونیستی

نیروهای هوایی سوریه موشک‌های شلیک شده از اراضی اشغالی به سوریه را رهگیری کردند که یکی از این موشک‌ها در منطقه «عقربا» واقع در حومه دمشق ساقط شد. نوع موشک‌های استفاده شده در این حمله مشخص نشده‌است. همچنین برخی منابع در میان مخالفان سوریه مدعی شدند صدام دست کم ۳ انفجارد را در مناطق مختلف دمشق و ریف دمشق شنیده‌اند. یک منبع سوری نیز گفت احتمالاً ۴ موشک کروز از طریق حرم هوایی لبنان به سوریه شلیک شده است.

اردوغان:

توان رسیدگی به آوارگان رانداریم

رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه با بیان اینکه آنکارا نمی‌تواند به موج جدید آوارگان از سوریه رسیدگی کند، هشدار داد اگر خشونت در شمال غربی سوریه متوقف نشود، کشورهای اروپایی هم تاثیر چنین حضوری را حس خواهند کرد. ترکیه اکنون میزبان حدود ۳/۷ میلیون آواره سوری است که بزرگ‌ترین جمعیت مهاجران در جهان به شمار می‌رود و نگرانی‌هایی درباره آغاز موج دیگری از منطقه ادب که تا ۳ میلیون سوری را در این منطقه تحت اشغال شورشیان در خود جای داده است، وجود دارد.

قتل یک تروریست آمریکایی

در افغانستان

ارتش آمریکا اعلام کرد یک نظامی این کشور صبح دیروز در افغانستان کشته شده است. ارتش آمریکا بدون اشاره به جزئیات کشته شدن این نظامی تأکید کرد هویت این سرنیاز ۲۴ ساعت آینده اعلام خواهد شد. «بیخ‌الله مجاهد» سخنگوی طالبان با انتشار عکسی از این سرباز کشته شده در صفحه توئیتر خود مدعی شد وی در قندوز کشته شده است. طالبان هویت این سرباز را «میکائیل جیمز» معرفی و اعلام کرده وی در حمله مشترک با ارتش افغانستان در شهرستان چهاردره ولایت قندوز کشته شده است.

حمله شدید مارین لوپن به مکرون

رهبر حزب راست افراطی فرانسه، امانوئل مکرون را به کثیف کردن تاریخ این کشور و به خطر انداختن جان سربازان فرانسوی در آفریقا متهم کرد. مارین لوپن، رهبر حزب راست افراطی فرانسه این جمله را در جواب گفته امانوئل مکرون، رئیس‌جمهوری این کشور در جریان سفر به ساحل عاج درباره اینکه «استعمارگری اشتباه بزرگ فرانسه بود» مطرح کرده است. لوپن در توئیتر خود نوشت: «این واقعا بی‌مسئولیتی است که با در نظر گرفتن تنها جنبه‌های منفی یک روند پیچیده(استعمارگری)، مکرون تاریخ فرانسه را کثیف می‌کند و جان سربازان ما را در آفریقا به خطر می‌اندازد.»

وخامت حال شاه عمان

روزنامه گاردین نوشت:وضعیت سلامت سلطان قابوس، پادشاه عمان وخیم و دیوان پادشاهی به دنبال انتخاب جایگزین وی است. با وخیم شدن اوضاع سلامتی سلطان قابوس بحث‌های مفصلی در دیوان سلطنتی عمان درباره جانشین احتمالی سلطان قابوس بن‌سید که نزدیک به ۵۰ سال بر ملت عمان حکمرانی کرده، آغاز شده است. بر اساس این گزارش، روند انتخاب جانشین شامل باز کردن نامه‌های مهر و موم شده در دیوان پادشاهی در مسقط است که می‌تواند جانشین سلطان قابوس را مشخص کند. سلطان قابوس یکی از اصلی‌ترین سیاستمداران حوزه خاورمیانه برای ۴ دهه گذشته، یک هفته پیش از بلژیک بازگشت. انتظار می‌رفت وی تا پایان ژانویه سال آینده در بلژیک برای درمان بماند. پادشاه عمان از سال ۲۰۱۴ تاکنون حداقل ۲ بار به دلایل پزشکی از کشور خارج شده‌است. به گزارش روزنامه گاردین، قابوس فرزندی ندارد و به طور رسمی جانشینی برای خود تعیین نکرده است اما وی مخفیانه جانشین خود را در یک پاکت نامه بسته شده خطاب به شورای خانواده سلطنتی ارسال کرده‌است.